

Å ferdes trygt i trafikken er ikke alltid like enkelt for små barn. Trafikksituasjoner kan være krevende og uoversiktlige. Barn har ikke de samme forutsetningene som voksne i trafikken. De er små av vekst og har vanskelig med å forstå alt de ser og hører i trafikken.

Trafikksikkerhet bør være en naturlig del av dannelsen og dermed barnehagens innhold. I rammeplanen for barnehagen står det under fagområdet nærmiljø og samfunn at: «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.»

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle din språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.»

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. I trafikkopplæringen er det noen grunnleggende begreper knyttet til trafikanter, regler, sikkerhetsutstyr, kjøretøy og fysisk miljø. Hva er trygt og hva er farlig? Ute i trafikken kan dere snakke om det dere ser, og inne kan dere knytte kommunikasjonen til barnas opplevelser, bilder, musikk, fortellinger og digitale hjelpemidler. Gjentakelser er viktig.

Knytt gjerne huskereglene til konkrete kjennemerker i nærmiljøet – for eksempel: når vi går til butikken skal vi alltid gå på den siden av veien der barnehagen ligger, og når vi går tilbake skal vi gå langs det gule gjerdet.

Trafikkopplæring er mer enn å huske regler. For å skape motivasjon og interesse, kan dere involvere barna i tekstskaping og fortellinger – for eksempel: «Trafikk er...», «Hvis jeg fikk bestemme over trafikken...».

Sanger og dikt kan gjøre det lettere å lære huskereglene i trafikken.

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.»

Kroppsbeherskelse, motoriske ferdigheter og bruk av sansene er viktig i trafikken. Vi bruker syn og hørsel for å orientere oss. Ute i trafikken kan dere legge inn enkle oppmerksomhetsøvelser – for eksempel hvor mange skilt dere ser på vei til butikken.

Lytteleker kan gjøres både ute og inne. Det kan være vanskelig for barn å lokalisere hvor lyder kommer fra. La barna øve på dette, og legg merke til lyden når biler kjører fort/sakte/bremses.

Når det er mørkt, er det vanskelig å se hverandre i trafikken. Ta frem forskjellige typer refleks, og bruk lommelykt til å vise effekten.

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.»

Barn kommuniserer inntrykk og uttrykk gjennom kunst, kultur og kreativitet også på området trafikk. Barn lærer når de leker. Ofte gjenforteller de egne opplevelser og bearbeider følelser. I leken er det muligheter til å observere barnas egne uttrykksformer. Trafikkleken kan være spontan og barnestyrt, eller den kan være mer arrangert og voksenstyrt.

Skapende virksomhet rundt trafikk som tema kan gjøres som individuelt arbeid eller i fellesskap med bruk av tegning, form, farge, collage og modeller. Her kan det også være forskjellige grader av voksenstyring – noen oppgaver kan være igangsettere – for eksempel introduksjon til en tegning slik: «Det var helt mørkt da Ida skulle hjem fra barnehagen.»

«Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider»

Barn skal få innsikt i naturens forandringer gjennom året. Når det blir mørkt om høsten, må refleksjonen frem. I tillegg kan det være tåke og regn som ødelegger sikten. Når snøen kommer, blir det glatt og vanskeligere å gå og kjøre. Gangfeltet blir kanskje borte under snøen, og fortøyet blir smalere. Store måkebiler kan komme der fotgjengerne går. Når våren kommer, er det mange fler syklistene ute på veiene igjen. Snakk om forandringene som følger årstider og vær. Knytt læringen til barnas erfaringer og spørsmål.

Finn eksempler på tekniske løsninger som er relevante. Trafikklys styres automatisk, og noen av dem har lydsignal. Hva skjer når lyset skifter fra grønt til rødt? Ta utgangspunkt i det dere har i nærmiljøet og snakk om gult lys, blinkende grønn mann, signalanlegget ved en tog-overgang eller det som er aktuelt.

Andre eksempler på emner kan være: Hva betyr det at en bil bruker blinklyset? Hva slags utstyr er det på en sykkel? Hvorfor skal vi bruke hjelm på sykkel?

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.»

Normer og verdier ligger til grunn for våre valg som trafikanter. Trafikken er et spill mellom mange forskjellige deltagere. En god trafikanter må hele tiden kunne ta selvstendige valg og gjøre egne vurderinger. Vi skal dele plassen med andre, hjelpe hverandre, vise hensyn, vente på tur, følge regler, beherske følelser og inngå kompromisser. Det er viktigere å tenke på plikter enn rettigheter i trafikken.

Barn lærer først og fremst av det vi gjør, og derfor er det så viktig at vi er konsekvente og oppmerksomme på hva vi gjør i praksis. Snakk med barna om regler, hvorfor vi har regler, hva som skjer når vi bryter regler og hva vi kan gjøre hvis vi ser noen andre bryter regler.

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt»

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.»

Trafikken er en viktig del av barnas nærmiljø. Barn er i trafikken hver dag, som fotgjengere, passasjerer og kanskje på sykkel. Velg ut noen steder dere ofte går med barnehagen, og innarbeid fast og gode rutiner for sikkerhet og trivsel.

Snakk om hvem de andre trafikantene er, hvor dere tror de skal og hvordan de kommer seg frem i trafikken. La barna fortelle hvordan de andre i familien kommer seg til barnehage, skole og jobb. Offentlig kommunikasjon med buss og bane, yrkestransport og utrykningskjøretøy hører til forståelse av samfunnets infrastruktur og transportbehov.

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.»

Dette fagområdet inviterer til å se på skilt, symboler og veioppmerking i trafikken. Velg ut det som er mest aktuelt for barna, som gangfelt, gang- og sykkelvei, fortau og lyskryss. Studer formene på trafikkskiltene, sorter og grupper dem sammen med barna. Finn andre ting å kategorisere i trafikken – dere kan for eksempel sortere ting etter kan være farge, form, antall, funksjonalitet, trafikantgrupper, kjøretøy osv.

Til dette fagområdet hører også plassering, orientering og lokalisering. Venstre og høyre er vanskelig som relative begreper, men i trafikkbildet ligger det mange muligheter til å snakke om for eksempel størrelser, retninger, foran, bak, ved siden av, over, under, innerst, ytterst, raskere og langsommere.

Les vår personvernerklæring